

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

Кафедра державно-правових дисциплін та адміністративного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. завідувача кафедри

 Мілова Т.М.

(протокол № 1 від 31.08.2021)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 23 (НПП 2.1.16) ФІНАНСОВЕ ПРАВО

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність/напрямок 081 Право

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(шифр і назва спеціалізації)

освітня програма Право

(назва)

факультет історії та права

(назва факультету)

форма навчання денна/заочна

(денна, заочна)

2021 – 2022 навчальний рік

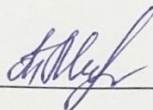
Робоча програма з **Фінансового права** для студентів за спеціальністю **081**
Право освітня програма Право на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Розробник Панченко О.П., доцент кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного права, кандидат економічних наук, доцент.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного права

Протокол № 1 від 31 серпня 2021 року

В.о. завідувача кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного права

Мілова Т.М.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форми навчання</i>	<i>заочна форми навчання</i>
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань 08 Право Спеціальність <u>081 Право</u>	Нормативна	
	Освітньо-професійна програма: Право		
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр: <i>6-й</i>	Семестр: <i>6-й</i>
Загальна кількість годин – 120 контактних – 53 години самостійної роботи студента – 72 години	Ступінь вищої освіти бакалавр	Лекції <i>16 годин</i>	Лекції <i>12 годин</i>
		Практичні <i>32 годин</i>	Практичні <i>6 годин</i>
		Консультацій: <i>5 годин</i>	Консультацій: <i>5 годин</i>
		Самостійна робота: <i>72 годин</i>	Самостійна робота: <i>102 годин</i>
		Індивідуальні завдання:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 4 години		Вид контролю: <i>екзамен</i>	Вид контролю: <i>екзамен</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Фінансове право» є норми права, які чітко регламентують публічну фінансову діяльність, закріплюють фінансову систему України та регулюють функціонування усіх її ланок, а також регламентують специфічні суспільні відносини, що виникають в процесі формування, розподілу і використання централізованих і децентралізованих фондів коштів, необхідних для виконання функцій органами держави і органами місцевого самоврядування.

Основною **метою** викладання дисципліни Фінансове право є надання здобувачам освіти поглиблених знань теорії фінансового права і змісту фінансового законодавства України, формування у студентів фахових компетентностей, вміння творчо застосовувати їх на практиці.

Основними завданнями курсу є:

- формування у студентів знань теорії фінансового права , всебічний аналіз практики його застосування;
- розвиток навичок самостійної творчої роботи для закріплення теоретичних знань під час вивчення курсу;
- закріплення навичок самостійного вивчення й аналізу фінансового законодавства і правозастосовної практики.

З метою виконання визначеної мети й основних завдань курсу протягом періоду вивчення дисципліни перед студентами ставлять такі конкретні завдання:

✓ з'ясувати економічну сутність і правову природу вихідних фінансових і фінансово-правових категорій: фінанси, бюджет, податки, державний кредит і державний борг, страхування і державне обов'язкове страхування, грошова, платіжна і банківська системи, безготівкові розрахунки, банківське регулювання, валютні цінності та валютне регулювання, фінансовий контроль;

✓ вивчити економічні та правові основи фінансової діяльності Української держави і місцевого самоврядування, їх компетенцію у сфері фінансів;

✓ визначити поняття, предмет і методи фінансового права, його місце і роль у системі національного права України;

✓ проаналізувати і вивчити законодавчі та інші нормативно-правові акти, що визначають правові основи конкретних фінансово-правових інститутів;

✓ дослідити основні проблеми правозастосовної (судової) практики застосування фінансово-правових норм, що регулюють різноманітні сфери фінансових відносин.

Міждисциплінарні зв'язки: «Міжнародне право», «Конституційне право України», «Адміністративне право», «Цивільне право», «Кримінальне право», «Податкове і митне право», «Господарське право», «Інвестиційне право».

Програмні компетентності відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

- **(ЗК-2)** здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- **(ЗК-3)** знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Фахові компетентності (ФК)

- **(ФК-9)** знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів;

- **(ФК-11)** здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти;
- **(ФК-12)** здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції;
- **(ФК-14)** здатність до консультивання з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації;
- **(ФК-15)** здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів

Соціально-гуманітарна ерудованість

(ПРН-5) давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю

Праворозуміння

(ПРН-19) демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

Правозастосування

- **(ПРН-21)** застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки;
- **(ПРН-22)** готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях;
- **(ПРН-23)** надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ I. Загальна частина

Тема 1.1. Фінанси і фінансова діяльність держави

Сутність і визначення поняття «фінанси». Призначення і функції фінансів. Приватні та публічні (державні) фінанси.

Фінансові ресурси та їх види.

Поняття фінансової системи. Структурні елементи фінансової системи держави. Особливості фінансової системи України в сучасний період.

Поняття, зміст, значення й організаційно-правові особливості фінансової діяльності держави. Значення та організаційно-правові особливості фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування. Принципи публічної фінансової діяльності держави.

Правові форми і методи фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування.

Фінансова політика України. Повноваження органів державної влади й органів місцевого самоврядування, що здійснюють фінансову діяльність в Україні.

Тема 1.2. Предмет, метод і система фінансового права

Правові форми і методи фінансової діяльності держави. Фінансово-правові акти.

Поняття фінансового права. Предмет фінансового права. Метод фінансово-правового регулювання. Система фінансового права. Інститути фінансового права. Загальна частина фінансового права. Особлива частина фінансового права.

Джерела фінансового права, їх характеристика. Конституція України як основне джерело фінансового права. Фінансово-правові акти. Особливості і класифікація фінансово-правових норм. Реалізація фінансово-правових норм.

Поняття та особливості фінансових правовідносин. Види фінансових правовідносин, їх суб'єкти, об'єкт, зміст та види. Права та обов'язки учасників фінансових правовідносин. Виникнення, зміна та припинення фінансових правовідносин.

Тема 1.3. Правові засади фінансового контролю в Україні

Фінансовий контроль як засіб забезпечення законності та фінансової дисципліни. Поняття і суть фінансового контролю. Завдання, об'єкти і суб'єкти фінансового контролю.

Класифікація фінансового контролю за видами, формами і методами. Сутність ревізії як методу фінансового контролю та види ревізій. Сутність перевірки як методу фінансового контролю та види перевірок. Інші методи фінансового контролю: інвентаризація, аналіз фінансово-господарської діяльності.

Система органів державного фінансового контролю. Особливості фінансового контролю органів місцевого самоврядування.

Відомчий фінансовий контроль. Система внутрішньогосподарського контролю.

Поняття аудиту як фінансового контролю. Види аудиторського контролю.

Відповідальність за порушення фінансового законодавства у системі юридичної відповідальності. Підстави відповідальності за порушення фінансового законодавства.

Тема 1.4. Відповідальність за порушення фінансового законодавства

Загально-правовий зміст юридичної відповідальності суб'єктів фінансового права. Поняття та склад фінансового правопорушення. Суб'єкти фінансового правопорушення. Об'єкт правопорушення, яке скоюють суб'єкти фінансового права. Види юридичної відповідальності за порушення фінансового законодавства та їх особливості.

Характеристика юридичної відповідальності за порушення бюджетного, податкового, банківського, валютного законодавства України та законодавства у сфері страхування.

Порушення, що мають місце у сфері формування та виконання бюджету. Податкові правопорушення. Порушення у сфері діяльності банківських установ. Правопорушення на валютному та страховому ринках.

Тема 1.5. Бюджетний устрій України

Поняття і значення бюджету. Бюджет як економічна категорія. Бюджет як правова категорія. Функції бюджету. Особливості бюджетного законодавства України. Бюджетний кодекс України як джерело бюджетного права.

Поняття та особливості бюджетного права в Україні. Бюджетно-правові відносини, їх особливості та види. Суб'єкти бюджетних правовідносин. Поняття і види бюджетного-правових норм. Поняття бюджетного устрою.

Поняття бюджетної системи. Склад бюджетної системи України. Поняття місцевого бюджету. Принципи бюджетної системи України. Особливості зведеного бюджету.

Бюджетна класифікація, її поняття й особливості елементи. Доходи і видатки бюджету, їх класифікація. Поняття і сутність бюджетного дефіциту і профіциту.

Поняття бюджетних повноважень та їх види. Міжбюджетні відносини в Україні. Сутність і методи бюджетного регулювання держави. Поняття і види міжбюджетних трансфертів.

Право на здійснення запозичень. Гарантії щодо виконання боргових зобов'язань. Державний борг.

Поняття бюджетного правопорушення, його зміст. Відповідальність за порушення бюджетного законодавства.

Тема 1.6. Бюджетний процес в Україні

Поняття, сутність та особливості бюджетного процесу. Поняття бюджетного періоду і бюджетного циклу. Особливості стадій бюджетного процесу.

Складання і схвалення Бюджетної декларації. Основні напрями бюджетної політики на наступний бюджетний період. Перелік документів до проєкту закону про Державний бюджет України.

Розгляд і прийняття закону про Державний бюджет України, рішень про місцеві бюджети. Організація виконання бюджету. Підготовка і розгляд звіту про виконання бюджету й ухвалення рішення щодо нього.

Склад учасників бюджетного процесу. Розпорядники бюджетних коштів та їх функції. Бюджетні запити. Бюджетні призначення і бюджетні асигнування.

Виконання бюджету. Пропорційне скорочення видатків бюджетів. Звітність про бюджет. Підготовка й обговорення звіту про виконання бюджету й ухвалення рішень щодо нього.

Розділ 2. Особлива частина

Тема 2.1. Правове регулювання публічних доходів. Податкове право

Поняття і сутність публічних доходів. Поняття державних доходів та їх види. Місцеві доходи. Поняття доходів бюджетів. Особливості класифікації публічних доходів.

Податки та їх характерні ознаки. Функції податків. Поняття податкового платежу і збору. Види неподаткових доходів. Юридичний склад податку, його основні елементи. Податкова система України, її принципи. Класифікація податків. Загальнодержавні і місцеві податки в Україні.

Сутність і завдання податкового права як елемента фінансового права.

Поняття і види податкових правовідносин та податкових норм. Джерела податкового права. Податковий кодекс України як джерело податкового права.

Адміністрування податків і зборів.

Податкове правопорушення як підстава для податкової відповідальності. Суб'єкт і об'єкт податкового правопорушення. Види відповідальності за порушення податкового законодавства.

Тема 2.2. Правове регулювання державних видатків і кошторисно-бюджетного фінансування

Поняття публічних видатків, особливості правового регулювання відносин у галузі видатків. Поняття витрат держави, їх характерні особливості та принципи фінансування.

Поняття і сутність кошторисно-бюджетного фінансування, принципи та об'єкти фінансування.

Кошторис як основний фінансовий план витрат бюджетної установи. Правове значення кошторису витрат бюджетної установи на її утримання, порядок розроблення і застосування. Види кошторисів витрат.

Порядок фінансування соціально-культурних заходів і соціального захисту населення. Порядок фінансування охорони здоров'я та фізичної культури. Порядок фінансування обороноздатності держави. Порядок фінансування державних органів законодавчої і виконавчої влади. Утримання інших об'єктів бюджетного фінансування.

Тема 2.3. Правові основи державного кредиту. Державний борг.

Поняття й ознаки публічного кредиту. Сутність державного кредиту, його принципи і форми. Визначення відмінностей між державним та банківським кредитом. Поняття державних і місцевих запозичень. Інститут державних і місцевих запозичень. Принципи державних і місцевих запозичень.

Державний і муніципальний борги. Види і форми державного боргу. Управління державним і місцевим боргом. Нормативно-правове забезпечення відносин у галузі державного боргу. Поняття державних позик. Облігації внутрішніх державних позик та їх види. Облігації зовнішніх державних позик та їх види. Казначейські зобов'язання. Порядок здійснення запозичень до місцевих бюджетів України. Облігації місцевих позик.

Тема 2.4. Правові основи страхування

Поняття страхування та його риси. Сутність і функції страхування. Історія виникнення і розвитку страхової справи у світі. Структура національного страхового ринку. Страхова компанія.

Основні галузі і види страхування. Майнове страхування. Особисте страхування. Соціальне страхування. Страхування цивільної відповідальності. Страхування підприємницьких ризиків. Співстрахування та перестрахування.

Добровільне та обов'язкове страхування. Класифікація фінансово-правових взаємовідносин у сфері страхування. Зміст та особливі умови договору страхування. Організація нагляду та контролю за страховою діяльністю в Україні.

Тема 2.5. Правові основи банківської діяльності

Поняття і джерела правового регулювання банківської діяльності. Банківська система України: поняття і структура. Правовий статус Національного банку України. Характеристика заходів, які застосовуються Національним банком України до порушників фінансової дисципліни.

Правовий статус та види комерційних банків за спеціалізацією діяльності. Порядок створення і правові засади діяльності комерційних банків в Україні.

Характеристика базових операцій комерційних банків. Правові основи кредитування. Поняття, принципи і види кредитів. Забезпечені кредити. Предмет застави при кредитуванні. Іпотека. Правова природа взаємозв'язку між банком і позичальником. Структура і зміст кредитного договору.

Порядок відкриття рахунку у банку. Правові форми безготівкових розрахунків. Основні платіжні документи.

Характеристика сумнівних і значних операцій. Відповідальність банків та їх клієнтів за порушення фінансової дисципліни.

Тема 2.6. Правове регулювання грошового обігу та розрахунків

Поняття грошової системи. Грошова система України та її розвиток у сучасних умовах.

Принципи побудови грошової системи та її структура. Елементи грошової системи. Правові основи грошового обігу в Україні. Грошова реформа: поняття, види. Етапи проведення грошової реформи в Україні.

Організація безготівкових розрахунків. Правила ведення безготівкових розрахунків. Форми платіжних документів, які підтверджують безготівкові розрахунки.

Організація готівкових розрахунків. Порядок ведення касових операцій в Україні. Форми касових документів, за допомогою яких оформлюються касові операції. Компетенція керівника організації, головного бухгалтера та касира при здійсненні касових операцій.

Контроль ведення касових операцій. Порядок проведення ревізії каси та оформлення її результатів. Відповідальність за порушення порядку здійснення готівкових розрахунків.

Тема 2.7. Правові основи валютного регулювання та контролю

Поняття валюти та валютних цінностей. Поняття валютної операції. Правовий режим валютних операцій. Ліцензування валютних операцій комерційних банків. Порядок надання ліцензій на здійснення операцій з валютними цінностями, їх види. Загальні положення про розрахунки в іноземній валюті на території України. Правила здійснення операцій з купівлі та продажу іноземної валюти готівкою.

Відповідальність за порушення валютного законодавства.

Валютний контроль та органи, що його здійснюють.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Лекції	Практичні	Семінари	Консультації	Самостійна робота		Лекції	Практичні	Семінари	Консультації	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ I. Загальна частина												
Фінанси і фінансова діяльність держави	10	1				9						
Предмет, метод і система фінансового права	7	1	2			4						
Правові засади фінансового контролю в Україні	10	2	2			6						
Відповідальність за порушення фінансового законодавства	8		2			6						
Бюджетний устрій України	10	2	2			6						
Бюджетний процес в Україні	8	2	2			4						
Разом	53	8	10			35						
Розділ II. Особлива частина												
Правове регулювання публічних доходів. Податкове право	20	2	10			8						
Правове регулювання державних видатків і кошторисно-бюджетного фінансування	8	2	2			4						
Правові основи державного кредиту. Державний борг	8		2			6						

Правові основи страхування	8		2			6						
Правові основи банківської діяльності	9	1	2			6						
Правове регулювання грошового обігу та розрахунків	6	1	2			3						
Правові основи валютного регулювання та контролю	8	2	2			4						
Разом	67	8	22			37						
Разом	120	16	32			72						

5. Тематичний план для студентів денної форми навчання

№	Назва розділу (модуля), теми (змістові модулі)	Кількість годин					Навчально-метод. Література	Засоби діагностики
		всього	у тому числі:					
			Л	П	С	пр. інд.		

II семестр

1	1.1. Фінанси і фінансова діяльність держави	10	1				9	Конспекти лекцій 1 Завдання для самостійної роботи студентів 1. Тести з теми 1 Література: 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 39	Фронтальне опитування, письмове опитування; тестування.
2	1.2. Предмет, метод і система фінансового права	7	1	2			4	Конспект лекції 1. План семінарського заняття 1. Завдання для самостійної роботи студентів 2. Тести з теми 2. Література: 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26	Фронтальне опитування; Тестування
3	1.3. Правові засади фінансового контролю в Україні	10	2	2			6	Конспект лекції 2. План семінарського заняття 2. Завдання для самостійної роботи студентів 3. Тести з теми 3. Література: 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 33, 34, 36, 37, 40	Фронтальне опитування; Тестування
4	1.4. Відповідальність за	8		2			6	План семінарського заняття 3.	Фронтальне

	порушення фінансового законодавства							Завдання для самостійної роботи студентів 4. Тести з теми 4. Завдання Література: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 16, 18, 20, 22, 23, 25, 26, 28, 29, 35, 38, 43	опитування; Письмове опитування Тестування
5	1.5. Бюджетний устрій України	10	2	2			6	Конспект лекції 3. План семінарського заняття 4. Завдання для самостійної роботи студентів 5. Тести з теми 5. Література: 2, 15, 26, 27, 28, 34	Фронтальне опитування; Тестування
6	1.6. Бюджетний процес в Україні	8	2	2			4	Конспект лекції 4, План семінарського заняття 5. Завдання для самостійної роботи студентів 6. Тести з теми 6. Контрольної роботи № 1 Література: 2, 7, 15, 26, 27, 28, 34	Фронтальне опитування; Тестування Контрольна робота
7	2.1. Правове регулювання публічних доходів. Податкове право	20	2	10			8	Конспект лекції 5 План семінарського заняття 6, 7, 8, 9, 10. Завдання для самостійної роботи студентів 7. Тести з теми 7. Література: 2, 3, 4, 6, 9, 14, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 30	Фронтальне опитування; Тестування
8	2.2. Правове регулювання державних видатків і кошторисно-бюджетного фінансування	8	2	2			4	Конспект лекції 6 План семінарського заняття 11. Завдання для самостійної роботи студентів 8. Тести з теми 8. Література: 2, 7, 18, 20, 22, 23, 25, 27, 32, 34	Фронтальне опитування; Письмове опитування Тестування
9	2.3. Правові основи	8		2			6	План семінарського	Фронтальне

	державного кредиту. Державний борг							занять 12. Завдання для самостійної роботи студентів 9. Тести з теми 9. Література: 2, 13, 20, 22, 23, 25, 27, 32, 34	опитування; Тестування
10	2.4. Правові основи страхування	8		2			6	План семінарського занять 13. Завдання для самостійної роботи студентів 10. Тести з теми 10. Література: 9, 20, 22, 23, 25, 27	Фронтальне опитування; Тестування
11	2.5. Правові основи банківської діяльності	9	1	2			6	Конспект лекції 7 План семінарського занять 14. Завдання для самостійної роботи студентів 11. Тести з теми 11. Література: 1, 8, 20, 22, 23, 25, 27, 31, , 34, 42	Фронтальне опитування; Письмове опитування Тестування
12	2.6. Правове регулювання грошового обігу та розрахунків	6	1	2			3	Конспект лекції 7 План семінарського занять 15. Завдання для самостійної роботи студентів 12. Тести з теми 12. Література: 2, 4, 6, 11, 20, 22, 23, 25, 27, 41	Фронтальне опитування; Тестування
13	2.7. Правові основи валютного регулювання та контролю	8	2	2			4	Конспект лекції 8 План семінарського занять 16. Завдання для самостійної роботи студентів 13. Тести з теми 13. Контрольна робота № 2 Література: 10, 12, 20, 22, 23, 25, 27, 39, 43	Фронтальне опитування; Письмове опитування Тестування Контрольна робота
	Разом	120	16	32			72		

6. Тематичний план для студентів заочної форми навчання

№	Назва розділу (модуля), теми (змістові модулі)	Кількість годин					Навчально-метод. Література	Засоби діагностики
		всього	у тому числі:					
			Л	П	Наст. пр. інд.	с.р.с		
II семестр								
1	1.1. Фінанси і фінансова діяльність держави						Конспекти лекцій 1 Завдання для самостійної роботи студентів 1. Тести з теми 1 Література: 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 39	Тестування
2	1.2. Предмет, метод і система фінансового права						Конспект лекції 1. План семінарського заняття 1. Завдання для самостійної роботи студентів 2. Тести з теми 2. Література: 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26	Фронтальне опитування Тестування
3	1.3. Правові засади фінансового контролю в Україні						Конспект лекції 2. План семінарського заняття 2. Завдання для самостійної роботи студентів 3. Тести з теми 3. Література: 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 33, 34, 36, 37, 40	Тестування
4	1.4. Відповідальність за порушення фінансового законодавства						План семінарського заняття 3. Завдання для самостійної роботи студентів 4. Тести з теми 4. Завдання Література: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 16, 18, 20, 22, 23, 25, 26, 28, 29, 35, 38, 43	Тестування
5	1.5. Бюджетний устрій України						Конспект лекції 3. План семінарського заняття 4.	Фронтальне опитування

								Завдання для самостійної роботи студентів 5. Тести з теми 5. Література: 2, 15, 26, 27, 28, 34	Тестування
6	1.6. Бюджетний процес в Україні							Конспект лекції 4, План семінарського заняття 5. Завдання для самостійної роботи студентів 6. Тести з теми 6. Контрольної роботи № 1 Література: 2, 7, 15, 26, 27, 28, 34	Фронтальне опитування, Тестування
7	2.1. Правове регулювання публічних доходів. Податкове право							Конспект лекції 5 План семінарського заняття 6, 7, 8, 9, 10. Завдання для самостійної роботи студентів 7. Тести з теми 7. Література: 2, 3, 4, 6, 9, 14, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 30	Тестування
8	2.2. Правове регулювання державних видатків і кошторисно-бюджетного фінансування							Конспект лекції 6 План семінарського заняття 11. Завдання для самостійної роботи студентів 8. Тести з теми 8. Література: 2, 7, 18, 20, 22, 23, 25, 27, 32, 34	
9	2.3. Правові основи державного кредиту. Державний борг							План семінарського заняття 12. Завдання для самостійної роботи студентів 9. Тести з теми 9. Література: 2, 13, 20, 22, 23, 25, 27, 32, 34	

10	2.4. Правові основи страхування							План семінарського заняття 13. Завдання для самостійної роботи студентів 10. Тести з теми 10. Література: 9, 20, 22, 23, 25, 27	
11	2.5. Правові основи банківської діяльності							Конспект лекції 6 План семінарського заняття 14. Завдання для самостійної роботи студентів 11. Тести з теми 11. Література: 1, 8, 20, 22, 23, 25, 27, 31, , 34, 42	
12	2.6. Правове регулювання грошового обігу та розрахунків							Конспект лекції 6 План семінарського заняття 15. Завдання для самостійної роботи студентів 12. Тести з теми 12. Література: 2, 4, 6, 11, 20, 22, 23, 25, 27, 41	
13	2.7. Правові основи валютного регулювання та контролю							Конспект лекції 7 План семінарського заняття 16. Завдання для самостійної роботи студентів 13. Тести з теми 13. Контрольна робота № 2 Література: 10, 12, 20, 22, 23, 25, 27, 39, 43	
Всього годин		105	6	6			93		

7. Теми лекційних занять для денної форми навчання

№ з/п	№ заняття	Назва розділу Тема лекції	Кількість годин
1.	1.	<p>Тема 1.1. Фінанси і фінансова діяльність держави Тема 1.2. Предмет, метод і система фінансового права Тема лекції: <i>Предмет і система фінансового права</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, визначення та призначення фінансів. Фінансова системи держави. 2. Предмет та метод фінансового права як галузі права фінансово-правового регулювання. 3. Джерела фінансового права: поняття та їх класифікація. 4. Поняття, ознаки та структура фінансово-правових норм. 5. Поняття та особливості фінансових правовідносин. 	2
2.	2.	<p>Тема 1.3. Правові засади фінансового контролю в Україні Тема лекції: <i>Організаційно-правові засади фінансового контролю в Україні</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, суть і значення фінансового контролю. 2. Види і методи фінансового контролю. 3. Система органів державного фінансового контролю. 4. Правові засади здійснення державного фінансового контролю органами державної влади спеціальної компетенції. 5. Правові засади здійснення муніципального фінансового контролю. 	2
3.	3.	<p>Тема 1.5. Бюджетний устрій України Тема лекції: <i>Загальні положення бюджетного права. Бюджетний устрій України</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття бюджету, та його значення для функціонування держави та місцевого самоврядування. 2. Правове регулювання структури бюджету. 3. Джерела бюджетного права. 4. Суб'єкти бюджетних правовідносин. 5. Бюджетна система України та принципи її побудови. 	2
4.	4.	<p>Тема 1.6. Бюджетний процес в Україні Тема лекції: <i>Організаційно-правові засади бюджетного процесу</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття бюджетного процесу, його принципи. 2. Складання проекту Державного бюджету України. 3. Розгляд і затвердження Державного бюджету України. 4. Правові засади виконання Державного бюджету України. 5. Правові засади здійснення державних запозичень та управління державним боргом. 	2
5.	5.	<p>Тема 2.1. Правове регулювання публічних доходів. Податкове право Тема лекції: <i>Правове регулювання публічних доходів</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і суть публічних доходів. 2. Податки та їх характерні ознаки. Юридичний склад 	2

		<p>податку.</p> <p>3. Класифікація податків. Загальнодержавні і місцеві податки в Україні.</p> <p>4. Податкове правопорушення як підстава для податкової відповідальності.</p>	
6.	6.	<p>Тема 2.2. Правове регулювання державних видатків і кошторисно-бюджетного фінансування Тема лекції: <i>Правове регулювання банківської діяльності, грошового обігу та розрахунків</i></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття публічних видатків, особливості правового регулювання відносин у галузі видатків. 2. Поняття і сутність кошторисно-бюджетного фінансування, принципи та об'єкти фінансування. 3. Кошторис як основний фінансовий план витрат бюджетної установи. 4. Види кошторисів витрат. 	2
7.	7.	<p>Тема 2.5. Правові основи банківської діяльності Тема 2.6. Правове регулювання грошового обігу та розрахунків Тема лекції: <i>Правові основи банківської діяльності та регулювання грошового обігу</i></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і джерела правового регулювання банківської діяльності. 2. Банківська система України: поняття і структура. 3. Грошова система України та її розвиток у сучасних умовах. 4. Організація безготівкових та готівкових розрахунків 	2
8.	8.	<p>Тема 2.7. Правові основи валютного регулювання та контролю Тема лекції: <i>Правові засади валютного регулювання та валютного нагляду в Україні</i></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття валюти та валютних операцій. 2. Правові засади валютного регулювання. 3. Правові засади валютного нагляду в Україні. 	2
		Разом	16

8. Теми лекційних занять для заочної форми навчання

№ з/п	№ заняття	Назва розділу Тема лекції	Кількість годин
1.	1.		2
2.	2.		2
			2

3.	4.		
		Разом	6

9. Теми семінарських занять денної форми навчання

№ з/п	№ заняття	Назва теми	Кількість годин
1	9	<p>Тема 1.2. Предмет, метод і система фінансового права</p> <p>Тема семінарського заняття: <i>Фінансове право в правовій системі України.</i></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та предмет фінансового права. 2. Метод фінансово-правового регулювання. Система фінансового права. 3. Джерела фінансового права, їх загальна характеристика. 4. Фінанси як економічна і юридична категорія. Публічні фінанси як об'єкт фінансово-правового регулювання. 5. Фінансова система України та фінансова політика. Поняття, принципи, методи та правові форми публічної фінансової діяльності. 6. Особливості і класифікація фінансово-правових норм. 7. Поняття та особливості фінансових правовідносин. Види фінансових правовідносин, їх суб'єкти. 8. Права та обов'язки учасників фінансових правовідносин. 	2
2	10	<p>Тема 1.3. Правові засади фінансового контролю в Україні</p> <p>Тема семінарського заняття: <i>Правові засади організації та здійснення фінансового контролю.</i></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і суть фінансового контролю. Фінансова дисципліна. 2. Об'єкти та суб'єкти фінансового контролю. Сфери фінансової діяльності, що підлягають фінансовому контролю. 3. Класифікація фінансового контролю. 4. Форми проведення фінансового контролю: Попередній; Поточний; Наступний; Обов'язковий; Ініціативний. 5. Порівняльна характеристика ревізії і перевірки як методів фінансового контролю. 6. Методи фінансового контролю: інвентаризація та аналіз фінансово-господарської діяльності. 7. Система органів державного фінансового контролю. Особливості фінансового контролю органів місцевого самоврядування. 8. Поняття аудиту та види аудиторського контролю. 	2
3	11	<p>Тема 1.4. Відповідальність за порушення фінансового законодавства</p> <p>Тема семінарського заняття: <i>Відповідальність за порушення фінансового законодавства: поняття і види.</i></p>	2

		<p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види юридичної відповідальності за порушення фінансового законодавства та їх особливості. 2. Відповідальність за порушення фінансового законодавства у системі юридичної відповідальності. <p>Підстави відповідальності</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Порушення, що мають місце у сфері формування та виконання бюджету. 4. Податкові правопорушення. 5. Порушення у сфері діяльності банківських установ. 6. Правопорушення на валютному та страховому ринках. 	
4	12	<p>Тема 1.5. Бюджетний устрій України</p> <p>Тема семінарського заняття: <i>Бюджетна система України. Правове регулювання міжбюджетних відносин.</i></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і значення бюджету. 2. Поняття та особливості бюджетного права в Україні. 3. Загальна характеристика складу бюджетної системи України. 4. Принципи бюджетної системи України, їх сутність. Поняття бюджету та його значення для функціонування держави. 5. Складові бюджету. Загальний та спеціальний фонди бюджету. 6. Класифікація фінансування бюджету. Дефіцит та профіцит бюджету, залишок бюджетних коштів. Підстави й випадки прийняття бюджетів із дефіцитом. 7. Бюджетні повноваження їх види. 8. Сутність і методи бюджетного регулювання держави. 9. Право на здійснення запозичень. Гарантії щодо виникнення боргових зобов'язань. 10. Поняття і зміст бюджетного правопорушення. 	2
5	13	<p>Тема 1.6. Бюджетний процес в Україні</p> <p>Тема семінарського заняття: <i>Бюджетний процес.</i></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та зміст бюджетного процесу 2. Стадії бюджетного процесу: загальна характеристика. 3. Особливості розгляду та прийняття Закону України «Про Державний бюджет України». 4. Особливості прийняття рішень про місцеві бюджети. 5. Виконання державного бюджету. 6. Звітування про виконання бюджетів. 	2
6	14	<p>Тема 2.1. Правове регулювання публічних доходів. Податкове право</p> <p>Тема семінарського заняття : <i>Основні податки в Україні.</i></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика інституту публічних доходів. Місце інституту податкового права в системі фінансового права. 2. Податки та їх характерні ознаки. Функції податків. 3. Юридичний склад податку, його основні елементи. 4. Загальнодержавні податки в Україні. 	10
			2

		<p>5. Характеристика місцевих податків в Україні. 6. Система та джерела податкового права. 7. Поняття і види податкових правовідносин та податкових норм. 8. Відповідальність за порушення податкового законодавства.</p>	
7	15	<p>Тема семінарського заняття: <i>Оподаткування: об'єкт, ставка.</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види об'єкта оподаткування. 2. Поняття ставки податку. Види ставок податку. 3. Одиниця та база оподаткування. 4. Форми та способи сплати податків. 5. Поняття, види подвійного оподаткування. 6. Методи усунення подвійного оподаткування. 	2
8	16	<p>Тема семінарського заняття: <i>Непрямі податки.</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознаки непрямих податку. Види непрямих податків. 2. Поняття податку на додану вартість, порядок його сплати. 3. Акцизний податок. Платники акцизного податку. 	2
9	17	<p>Тема семінарського заняття: <i>Прямі податки і збори. Спрощена система оподаткування.</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Податок на прибуток: платники податку, об'єкт оподаткування. 2. Суть понять «Валові доходи», «Валові витрати», «Амортизаційні відрахування». 3. Порядок нарахування та сплати податку на прибуток підприємств. 4. Платники податку з доходів фізичних осіб. Самозайнята особа. 5. Оподаткування операцій з продажу нерухомого та рухомого майна. 6. Оподаткування доходу, отриманого платником податку внаслідок прийняття ним у спадщину коштів, майна, майнових чи немайнових прав. 7. Оподаткування доходу, отриманого платником податку як подарунок. 10. Поняття плати за землю. Платники податку. Розмір плати за землю. Об'єкт плати за землю. 11. Поняття податку на промисел. Платники податку на промисел. Обов'язки платників податку на промисел. 12. Податок з реклами. Комунальний податок. 13. Поняття спрощеної системи оподаткування. Поняття єдиного податку. 	2
10	18	<p>Тема семінарського заняття: <i>Митні збори та митні платежі</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види мита. 2. Митна вартість. 3. Порядок нарахування та сплати мита. 4. Звільнення від сплати мита. 	2

11	19	<p>Тема 2.2. Правове регулювання державних видатків і кошторисно-бюджетного фінансування</p> <p>Тема семінарського заняття: <i>Розрахунок статей кошторису витрат для утримання окремих об'єктів бюджетного фінансування</i></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Публічні видатки, особливості правового регулювання відносин у галузі видатків. 2. Витрат держави, їх характерні особливості та принципи фінансування. 3. Правове значення кошторису витрат бюджетної установи на її утримання, порядок розроблення і застосування. 4. Види кошторисів витрат. 5. Порядок фінансування бюджетних об'єктів. 6. Класифікація видатків, яка використовується при складанні кошторису. 7. Нормативна база, що використовується для розрахунку окремих статей витрат кошторису. 8. Методика розрахунку окремих статей кошторису. 	2
12	20	<p>Тема 2.3. Правові основи державного кредиту. Державний борг</p> <p>Тема семінарського заняття: <i>Державний кредит та державний борг.</i></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація боргу. 2. Поняття і функції державного кредиту. 3. Форми державного внутрішнього кредиту. 4. Форми державного зовнішнього кредиту. 5. Правове регулювання державних позик, їх класифікація. 6. Державний борг України та його правовий режим. 7. Особливості правового регулювання відносин у сфері управління та погашення Державного боргу України. 	2
13	21	<p>Тема 2.4. Правові основи страхування</p> <p>Тема семінарського заняття: <i>Правові основи страхування.</i></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, зміст та особливість страхування. 2. Правове регулювання страхової діяльності. 3. Загальнообов'язкові види страхування. 	2
14	22	<p>Тема 2.5. Правові основи банківської діяльності</p> <p>Тема семінарського заняття: <i>Правові основи банківської діяльності.</i></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і структура банківської системи України, характеристика її елементів. 2. Банки, як провідна ланка банківської системи: порядок створення, реєстрації, ліцензування діяльності, реорганізації та ліквідації. 3. Національний банк України: функції, повноваження і роль в процесі регулювання і нагляду за банківською діяльністю. 	2
15	23	<p>Тема 2.6. Правове регулювання грошового обігу та розрахунків</p>	2

		<p>Тема семінарського заняття: <i>Грошовий обіг та розрахунки.</i></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Готівковий і безготівковий обіг в Україні. 2. Правове регулювання готівкового обігу. 3. Правове регулювання банківського рахунку. 4. Правове регулювання безготівкових розрахунків. 5. Правове регулювання кредитних відносин. 	
16	24	<p>Тема 2.7. Правові основи валютного регулювання та контролю</p> <p>Тема семінарського заняття: <i>Валютне регулювання та валютний контроль.</i></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть та зміст валютного регулювання. 2. Загальна характеристика валютних цінностей. 3. Порядок здійснення валютних операцій. 4. Поняття та здійснення валютного контролю. 5. Суб'єкти здійснення валютного контролю. 	
		Разом	32

10. Теми семінарських занять заочної форми навчання

№ з/п	№ заняття	Назва теми	Кількість годин
1	9		2
2	10		2

11. Теми практичних занять (непередбачено навчальним планом)

12. Самостійна робота для денної форми навчання

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст	Кількість годин
1	1.1. Фінанси і фінансова діяльність держави	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Призначення і функції фінансів. Приватні та публічні (державні) фінанси. Фінансові ресурси та їх види. Особливості фінансової системи України в сучасний період. Поняття, зміст, значення й організаційно-правові особливості фінансової діяльності держави. Значення та організаційно-правові особливості фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування. Принципи публічної фінансової діяльності держави. Правові форми і методи фінансової</p>	9

		<p>діяльності держави та органів місцевого самоврядування.</p> <p>Фінансова політика України. Повноваження органів державної влади й органів місцевого самоврядування, що здійснюють фінансову діяльність в Україні.</p>	
2	1.2. Предмет, метод і система фінансового права	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Правові форми і методи фінансової діяльності держави. Фінансово-правові акти. Інститути фінансового права. Загальна частина фінансового права. Особлива частина фінансового права.</p> <p>Реалізація фінансово-правових норм.</p> <p>Права та обов'язки учасників фінансових правовідносин. Виникнення, зміна та припинення фінансових правовідносин.</p>	4
3	1.3. Правові засади фінансового контролю в Україні	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Завдання, об'єкти і суб'єкти фінансового контролю.</p> <p>Сутність ревізії як методу фінансового контролю та види ревізій. Сутність перевірки як методу фінансового контролю та види перевірок. Інші методи фінансового контролю: інвентаризація, аналіз фінансово-господарської діяльності.</p> <p>Особливості фінансового контролю органів місцевого самоврядування.</p> <p>Відомчий фінансовий контроль. Система внутрішньогосподарського контролю.</p> <p>Поняття аудиту як фінансового контролю. Види аудиторського контролю.</p> <p>Відповідальність за порушення фінансового законодавства у системі юридичної відповідальності. Підстави відповідальності за порушення фінансового законодавства.</p>	6
4	1.4. Відповідальність за порушення фінансового законодавства	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Загально-правовий зміст юридичної відповідальності суб'єктів фінансового права. Поняття та склад фінансового правопорушення. Суб'єкти фінансового правопорушення. Об'єкт правопорушення, яке скоюють суб'єкти фінансового права. Види юридичної відповідальності за порушення фінансового законодавства та їх особливості.</p> <p>Характеристика юридичної відповідальності за порушення бюджетного, податкового, банківського, валютного законодавства України та законодавства у сфері страхування.</p> <p>Порушення, що мають місце у сфері формування та виконання бюджету. Податкові правопорушення. Порушення у сфері діяльності банківських установ.</p>	6

		Правопорушення на валютному та страховому ринках.	
5	1.5. Бюджетний устрій України	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Поняття та особливості бюджетного права в Україні.</p> <p>Поняття і види бюджетного-правових норм. Поняття бюджетного устрою.</p> <p>Особливості зведеного бюджету.</p> <p>Бюджетна класифікація, її поняття й особливості елементи. Доходи і видатки бюджету, їх класифікація. Поняття і сутність бюджетного дефіциту і профіциту.</p> <p>Поняття бюджетних повноважень та їх види. Міжбюджетні відносини в Україні. Сутність і методи бюджетного регулювання держави. Поняття і види міжбюджетних трансфертів.</p> <p>Право на здійснення запозичень. Гарантії щодо виконання боргових зобов'язань. Державний борг.</p> <p>Поняття бюджетного правопорушення, його зміст. Відповідальність за порушення бюджетного законодавства.</p>	6
6	1.6. Бюджетний процес в Україні	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Складання і схвалення Бюджетної декларації. Основні напрями бюджетної політики на наступний бюджетний період. Склад учасників бюджетного процесу. Розпорядники бюджетних коштів та їх функції. Бюджетні запити. Бюджетні призначення і бюджетні асигнування.</p> <p>Звітність про бюджет. Підготовка й обговорення звіту про виконання бюджету й ухвалення рішень щодо нього.</p>	4
7	2.1. Правове регулювання публічних доходів. Податкове право	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Місцеві доходи. Поняття доходів бюджетів. Особливості класифікації публічних доходів.</p> <p>Види неподаткових доходів. Юридичний склад податку, його основні елементи. Податкова система України, її принципи. Сутність і завдання податкового права як елемента фінансового права.</p> <p>Поняття і види податкових правовідносин та податкових норм. Джерела податкового права. Податковий кодекс України як джерело податкового права.</p> <p>Адміністрування податків і зборів.</p>	8
8	2.2. Правове регулювання державних видатків і кошторисно-бюджетного фінансування	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Порядок фінансування соціально-культурних заходів і соціального захисту населення. Порядок фінансування охорони здоров'я та фізичної культури. Порядок фінансування обороноздатності держави. Порядок</p>	4

		фінансування державних органів законодавчої і виконавчої влади. Утримання інших об'єктів бюджетного фінансування.	
9	2.3. Правові основи державного кредиту. Державний борг	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Поняття й ознаки публічного кредиту. Сутність державного кредиту, його принципи і форми. Визначення відмінностей між державним та банківським кредитом. Поняття державних і місцевих запозичень. Інститут державних і місцевих запозичень. Принципи державних і місцевих запозичень.</p> <p>Державний і муніципальний борги. Види і форми державного боргу. Управління державним і місцевим боргом. Нормативно-правове забезпечення відносин у галузі державного боргу. Поняття державних позик. Облігації внутрішніх державних позик та їх види. Облігації зовнішніх державних позик та їх види. Казначейські зобов'язання. Порядок здійснення запозичень до місцевих бюджетів України. Облігації місцевих позик.</p>	6
10	2.4. Правові основи страхування.	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Поняття страхування та його риси. Сутність і функції страхування. Історія виникнення і розвитку страхової справи у світі. Структура національного страхового ринку. Страхова компанія.</p> <p>Основні галузі і види страхування. Майнове страхування. Особисте страхування. Соціальне страхування. Страхування цивільної відповідальності. Страхування підприємницьких ризиків. Співстрахування та перестрахування.</p> <p>Добровільне та обов'язкове страхування. Класифікація фінансово-правових взаємовідносин у сфері страхування. Зміст та особливі умови договору страхування. Організація нагляду та контролю за страховою діяльністю в Україні.</p>	6
11	2.5. Правові основи банківської діяльності	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Характеристика заходів, які застосовуються Національним банком України до порушників фінансової дисципліни.</p> <p>Правовий статус та види комерційних банків за спеціалізацією діяльності. Порядок створення і правові засади діяльності комерційних банків в Україні.</p> <p>Характеристика базових операцій комерційних банків. Правові основи кредитування. Поняття, принципи і види кредитів. Забезпечені кредити. Предмет застави при кредитування. Іпотека. Правова</p>	6

		<p>природа взаємозв'язку між банком і позичальником. Структура і зміст кредитного договору.</p> <p>Порядок відкриття рахунку у банку. Правові форми безготівкових розрахунків. Основні платіжні документи.</p> <p>Характеристика сумнівних і значних операцій. Відповідальність банків та їх клієнтів за порушення фінансової дисципліни.</p>	
12	2.6. Правове регулювання грошового обігу та розрахунків	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Грошова реформа: поняття, види. Етапи проведення грошової реформи в Україні.</p> <p>Форми платіжних документів, які підтверджують безготівкові розрахунки.</p> <p>Компетенція керівника організації, головного бухгалтера та касира при здійсненні касових операцій.</p> <p>Контроль ведення касових операцій. Порядок проведення ревізії каси та оформлення її результатів. Відповідальність за порушення порядку здійснення готівкових розрахунків.</p>	3
13	2.7. Правові основи валютного регулювання та контролю	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Порядок надання ліцензій на здійснення операцій з валютними цінностями, їх види.</p> <p>Загальні положення про розрахунки в іноземній валюті на території України.</p> <p>Правила здійснення операцій з купівлі та продажу іноземної валюти готівкою.</p> <p>Відповідальність за порушення валютного законодавства.</p> <p>Валютний контроль та органи, що його здійснюють.</p>	4
	Разом		72

13. Самостійна робота для заочної форми навчання

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст	Кількість годин
1	1.1. Фінанси і фінансова діяльність держави	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Сутність і визначення поняття «фінанси». Призначення і функції фінансів. Приватні та публічні (державні) фінанси. Фінансові ресурси та їх види. Поняття фінансової системи. Структурні елементи фінансової системи держави. Особливості фінансової системи України в сучасний період.</p> <p>Поняття, зміст, значення й організаційно-правові особливості фінансової діяльності держави. Значення та організаційно-правові особливості фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування. Принципи публічної фінансової діяльності держави. Правові форми і методи фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування.</p> <p>Фінансова політика України. Повноваження органів державної влади й органів місцевого самоврядування, що здійснюють фінансову діяльність в Україні.</p>	10
2	1.2. Предмет, метод і система фінансового права	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Правові форми і методи фінансової діяльності держави. Фінансово-правові акти. Поняття фінансового права. Предмет фінансового права. Метод фінансово-правового регулювання. Система фінансового права. Інститути фінансового права. Загальна частина фінансового права. Особлива частина фінансового права.</p> <p>Джерела фінансового права, їх характеристика. Конституція України як основне джерело фінансового права. Фінансово-правові акти. Особливості і класифікація фінансово-правових норм. Реалізація фінансово-правових норм.</p> <p>Поняття та особливості фінансових правовідносин. Види фінансових правовідносин, їх суб'єкти, об'єкт, зміст та види. Права та обов'язки учасників фінансових правовідносин. Виникнення, зміна та припинення фінансових правовідносин.</p>	10
3	1.3. Правові засади фінансового контролю в Україні	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Фінансовий контроль як засіб забезпечення законності та фінансової дисципліни. Поняття і суть фінансового контролю. Завдання, об'єкти і суб'єкти фінансового контролю.</p>	16

		<p>Класифікація фінансового контролю за видами, формами і методами. Сутність ревізії як методу фінансового контролю та види ревізій. Сутність перевірки як методу фінансового контролю та види перевірок. Інші методи фінансового контролю: інвентаризація, аналіз фінансово-господарської діяльності.</p> <p>Система органів державного фінансового контролю. Особливості фінансового контролю органів місцевого самоврядування.</p> <p>Відомчий фінансовий контроль. Система внутрішньогосподарського контролю.</p> <p>Поняття аудиту як фінансового контролю. Види аудиторського контролю.</p> <p>Відповідальність за порушення фінансового законодавства у системі юридичної відповідальності. Підстави відповідальності за порушення фінансового законодавства.</p>	
4	1.4. Відповідальність за порушення фінансового законодавства	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Загально-правовий зміст юридичної відповідальності суб'єктів фінансового права. Поняття та склад фінансового правопорушення. Суб'єкти фінансового правопорушення. Об'єкт правопорушення, яке скоюють суб'єкти фінансового права. Види юридичної відповідальності за порушення фінансового законодавства та їх особливості.</p> <p>Характеристика юридичної відповідальності за порушення бюджетного, податкового, банківського, валютного законодавства України та законодавства у сфері страхування.</p> <p>Порушення, що мають місце у сфері формування та виконання бюджету. Податкові правопорушення. Порушення у сфері діяльності банківських установ. Правопорушення на валютному та страховому ринках.</p>	8
5	1.5. Бюджетний устрій України	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Поняття і значення бюджету. Бюджет як економічна категорія. Бюджет як правова категорія. Функції бюджету. Особливості бюджетного законодавства України. Бюджетний кодекс України як джерело бюджетного права.</p> <p>Поняття та особливості бюджетного права в Україні. Бюджетно-правові відносини, їх особливості та види. Суб'єкти бюджетних правовідносин. Поняття і види бюджетно-правових норм. Поняття бюджетного устрою.</p> <p>Поняття бюджетної системи. Склад бюджетної системи України. Поняття місцевого бюджету. Принципи бюджетної</p>	16

		<p>системи України. Особливості зведеного бюджету.</p> <p>Бюджетна класифікація, її поняття й особливості елементи. Доходи і видатки бюджету, їх класифікація. Поняття і сутність бюджетного дефіциту і профіциту.</p> <p>Поняття бюджетних повноважень та їх види. Міжбюджетні відносини в Україні. Сутність і методи бюджетного регулювання держави. Поняття і види міжбюджетних трансфертів.</p> <p>Право на здійснення запозичень. Гарантії щодо виконання боргових зобов'язань. Державний борг.</p> <p>Поняття бюджетного правопорушення, його зміст. Відповідальність за порушення бюджетного законодавства.</p>	
6	1.6. Бюджетний процес в Україні	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Поняття, сутність та особливості бюджетного процесу. Поняття бюджетного періоду і бюджетного циклу. Особливості стадій бюджетного процесу.</p> <p>Складання і схвалення Бюджетної декларації. Основні напрями бюджетної політики на наступний бюджетний період. Перелік документів до проєкту закону про Державний бюджет України.</p> <p>Розгляд і прийняття закону про Державний бюджет України, рішень про місцеві бюджети. Організація виконання бюджету. Підготовка і розгляд звіту про виконання бюджету й ухвалення рішення щодо нього.</p> <p>Склад учасників бюджетного процесу. Розпорядники бюджетних коштів та їх функції. Бюджетні запити. Бюджетні призначення і бюджетні асигнування.</p> <p>Виконання бюджету. Пропорційне скорочення видатків бюджетів. Звітність про бюджет. Підготовка й обговорення звіту про виконання бюджету й ухвалення рішень щодо нього.</p>	14
7	2.1. Правове регулювання публічних доходів. Податкове право	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Поняття і сутність публічних доходів. Поняття державних доходів та їх види. Місцеві доходи. Поняття доходів бюджетів. Особливості класифікації публічних доходів.</p> <p>Податки та їх характерні ознаки. Функції податків. Поняття податкового платежу і збору. Види неподаткових доходів. Юридичний склад податку, його основні елементи. Податкова система України, її принципи. Класифікація податків. Загальнодержавні і місцеві податки в Україні.</p>	16

		<p>Сутність і завдання податкового права як елемента фінансового права.</p> <p>Поняття і види податкових правовідносин та податкових норм. Джерела податкового права. Податковий кодекс України як джерело податкового права.</p> <p>Адміністрування податків і зборів.</p> <p>Податкове правопорушення як підстава для податкової відповідальності. Суб'єкт і об'єкт податкового правопорушення. Види відповідальності за порушення податкового законодавства.</p>	
8	2.2. Правове регулювання державних видатків і кошторисно-бюджетного фінансування	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Поняття публічних видатків, особливості правового регулювання відносин у галузі видатків. Поняття витрат держави, їх характерні особливості та принципи фінансування.</p> <p>Поняття і сутність кошторисно-бюджетного фінансування, принципи та об'єкти фінансування.</p> <p>Кошторис як основний фінансовий план витрат бюджетної установи. Правове значення кошторису витрат бюджетної установи на її утримання, порядок розроблення і застосування. Види кошторисів витрат.</p> <p>Порядок фінансування соціально-культурних заходів і соціального захисту населення. Порядок фінансування охорони здоров'я та фізичної культури. Порядок фінансування обороноздатності держави. Порядок фінансування державних органів законодавчої і виконавчої влади. Утримання інших об'єктів бюджетного фінансування.</p>	
9	2.3. Правові основи державного кредиту. Державний борг	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Поняття й ознаки публічного кредиту. Сутність державного кредиту, його принципи і форми. Визначення відмінностей між державним та банківським кредитом. Поняття державних і місцевих запозичень. Інститут державних і місцевих запозичень. Принципи державних і місцевих запозичень.</p> <p>Державний і муніципальний борги. Види і форми державного боргу. Управління державним і місцевим боргом. Нормативно-правове забезпечення відносин у галузі державного боргу. Поняття державних позик. Облігації внутрішніх державних позик та їх види. Облігації зовнішніх державних позик та їх види. Казначейські зобов'язання. Порядок здійснення запозичень до місцевих бюджетів України. Облігації місцевих позик.</p>	

10	2.4. Правові основи страхування.	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Поняття страхування та його риси. Сутність і функції страхування. Історія виникнення і розвитку страхової справи у світі. Структура національного страхового ринку. Страхова компанія.</p> <p>Основні галузі і види страхування. Майнове страхування. Особисте страхування. Соціальне страхування. Страхування цивільної відповідальності. Страхування підприємницьких ризиків. Співстрахування та перестрахування.</p> <p>Добровільне та обов'язкове страхування. Класифікація фінансово-правових взаємовідносин у сфері страхування. Зміст та особливі умови договору страхування. Організація нагляду та контролю за страховою діяльністю в Україні.</p>	
11	2.5. Правові основи банківської діяльності	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Поняття і джерела правового регулювання банківської діяльності. Банківська система України: поняття і структура. Правовий статус Національного банку України. Характеристика заходів, які застосовуються Національним банком України до порушників фінансової дисципліни.</p> <p>Правовий статус та види комерційних банків за спеціалізацією діяльності. Порядок створення і правові засади діяльності комерційних банків в Україні.</p> <p>Характеристика базових операцій комерційних банків. Правові основи кредитування. Поняття, принципи і види кредитів. Забезпечені кредити. Предмет застави при кредитування. Іпотека. Правова природа взаємозв'язку між банком і позичальником. Структура і зміст кредитного договору.</p> <p>Порядок відкриття рахунку у банку. Правові форми безготівкових розрахунків. Основні платіжні документи.</p> <p>Характеристика сумнівних і значних операцій. Відповідальність банків та їх клієнтів за порушення фінансової дисципліни.</p>	
12	2.6. Правове регулювання грошового обігу та розрахунків	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Поняття грошової системи. Грошова система України та її розвиток у сучасних умовах.</p> <p>Принципи побудови грошової системи та її структура. Елементи грошової системи. Правові основи грошового обігу в Україні. Грошова реформа: поняття, види. Етапи проведення грошової реформи в Україні.</p>	

		<p>Організація безготівкових розрахунків. Правила ведення безготівкових розрахунків. Форми платіжних документів, які підтверджують безготівкові розрахунки.</p> <p>Організація готівкових розрахунків. Порядок ведення касових операцій в Україні. Форми касових документів, за допомогою яких оформлюються касові операції. Компетенція керівника організації, головного бухгалтера та касира при здійсненні касових операцій.</p> <p>Контроль ведення касових операцій. Порядок проведення ревізії каси та оформлення її результатів. Відповідальність за порушення порядку здійснення готівкових розрахунків.</p>	
13	2.7. Правові основи валютного регулювання та контролю	<p><i>Вивчення теоретичного матеріалу</i></p> <p>Поняття валюти та валютних цінностей. Поняття валютної операції. Правовий режим валютних операцій. Ліцензування валютних операцій комерційних банків. Порядок надання ліцензій на здійснення операцій з валютними цінностями, їх види. Загальні положення про розрахунки в іноземній валюті на території України. Правила здійснення операцій з купівлі та продажу іноземної валюти готівкою.</p> <p>Відповідальність за порушення валютного законодавства.</p> <p>Валютний контроль та органи, що його здійснюють.</p>	
	Разом		93

14. Індивідуальні завдання

Підготовка доповідей, есе, рефератів презентацій за темами:

1. Фінансове право та ефективність функціонування фінансів.
2. Фінансове право в Україні.
3. Особливості науки фінансового права та зв'язок її з іншими науками.
4. Організація державного фінансового контролю в Україні.
5. Правове регулювання фінансового контролю в Україні.
6. Класифікація організаційних форм та видів фінансово-господарського контролю.
7. Регулювання аудиторської діяльності в умовах ринку. Аудиторська палата України.
8. Контроль за збереженням і використанням державного майна та бюджетних коштів, які перебувають у користуванні підприємницьких структур.
9. Контрольно-ревізійний процес: планування і організація.

10. Перевірка стану бухгалтерського обліку, достовірності звітності.
11. Контроль за правомірністю застосування пільг при оподаткуванні доходів підприємства.
12. Контроль за правильністю розрахунків з бюджетом.
13. Бюджетний процес та механізми його функціонування при формуванні державного бюджету України.
14. Бюджетна політика держави.
15. Роль державного бюджету у фінансовому забезпеченні економічного і соціального розвитку України.
16. Податки та збори: співвідношення, класифікація та правовий механізм.
17. Державне регулювання податкової системи.
18. Основні недоліки податкової системи України.
19. Статус Державної податкової служби України, її функції та правові основи діяльності.

15. Методи навчання

- словесні (пояснення, лекція, інструктаж, консультація);
- наочні (ілюстрація, схема, мультимедійні файли);
- практичні (бесіда відтворювальна та евристична, моделювання ситуацій оцінювання управлінської діяльності, самостійна робота на занятті та поза аудиторна).

16. Методи контролю

Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- Експрес – опитування на лекціях;
- Опитування на заняттях (письмове, усне, групове й індивідуальне);
- Контрольні роботи;
- Тестові методи перевірки знань.

Технологія застосування різних методів контролю знань студентів з дисципліни «Фінансове право» передбачає проведення попереднього, поточного контролю успішності навчання, проміжного контролю і підсумкового контролю студентів.

Оцінка якості засвоєння навчальної дисципліни «Фінансове право» здобувачами вищої освіти включає поточний контроль успішності, проміжний контроль, підсумковий контроль.

Підсумковий контроль: *екзамен*.

Поточний контроль: *опитування, співбесіди, тестування, доповіді, рішення ситуаційних задач, контрольні роботи*.

Попередній контроль знань здобувачів

Попередній контроль являє собою діагностику вхідного рівня знань студентів, який дає змогу визначити наявний рівень знань здобувачів на

початку вивчення дисципліни чи на початку вивчення конкретної теми. Формою попереднього контролю є вхідний контроль знань. Він проводиться на 1-му семінарському занятті з метою оцінки залишкових знань здобувачів вищої освіти, отриманих під час вивчення циклу дисциплін на попередніх курсах. Вхідний контроль знань проводиться у формі письмової роботи з визначення певних понять, категорій чи економічних явищ протягом 10 хвилин на початку заняття.

Вартість вхідного контролю знань здобувачів зараховується до оцінки за семінарське заняття.

Поточний контроль знань здобувачів

Поточний контроль знань є органічною частиною всього навчального процесу і слугує засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) навчального матеріалу з дисципліни «Фінансове право». Оцінювання знань здобувачів на основі даних поточного контролю знань відбувається:

1) за допомогою контролю активності роботи здобувачів протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни «Фінансове право», включаючи відповіді на семінарських та практичних заняттях, написання та захист реферату, участь у науковій роботі факультету та написання наукової роботи, підготовка доповідей, повідомлень та аналітичних матеріалів з курсу «Фінансове право» тощо;

2) через виконання завдань для самостійної роботи, включаючи ведення конспекту лекцій, ведення конспекту для підготовки до семінарських та практичних занять, ведення словника термінів з фінансового права тощо;

3) через виконання контрольних робіт.

Поточний контроль на семінарських заняттях проводиться з метою вивчення готовності здобувачів до занять у таких формах:

- ✓ вибіркового усного опитування перед початком занять;
- ✓ фронтального стандартизованого усного опитування здобувачів за основними питаннями заняття;
- ✓ фронтальної перевірки виконання домашніх завдань; виклику до дошки окремих здобувачів для самостійного розв'язування практичних завдань чи ситуацій;
- ✓ експрес-опитування, що являє собою або суцільне опитування всіх присутніх здобувачів групи, або вибіркоче опитування частини здобувачів групи. Питання з теми (кількох тем), яка готувалася на семінарське заняття, передбачають чітку коротку відповідь (наприклад, дати визначення господарського обліку; назвати групи користувачів облікової інформації тощо). При експрес-опитуванні кожен здобувачів має право відповісти лише один раз;
- ✓ тестування;
- ✓ реферативних повідомлень та їх обговорень;
- ✓ інше.

В ході вивчення дисципліни здобувачів має право підготувати і захистити один реферат на обрану ним особисто тему. Реферат оцінюватиметься за 5

бальною шкалою і буде входити до підсумкової рейтингової оцінки за аудиторну роботу.

Самостійна робота здобувачів передбачає цілеспрямований пошук ефективних способів вивчення дисципліни «Фінансове право», свідоме ставлення та послідовність в роботі, вміння використовувати наявну літературу і нормативну базу, планувати власну роботу. Самостійна робота передбачає виконання письмових завдань до кожної теми в окремому зошиті, які перевіряються викладачем.

Проміжний контроль з дисципліни «Фінансове право» у відповідності до навчальної програми передбачає проведення рубіжних контрольних робіт. Для написання рубіжної контрольної роботи здобувачів надається не більше 30 хвилин. Кількість варіантів контрольних робіт становить 5.

При виконанні контрольних робіт оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули здобувачів після опанування блоку тем.

Підсумковий контроль знань здобувачів з дисципліни «Фінансове право» проводиться за результатами рейтингової оцінки за увесь період вивчення даної дисципліни та у формі **екзамену**.

Для розрахунку рейтингової підсумкової оцінки використовується єдина бальна система оцінювання академічної успішності здобувачів з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

17. Критерії оцінювання

Критеріями оцінки є:

усні відповіді:

- Повнота розкриття питання;
- Логіка викладання, культура мови;
- Емоційність та переконаність;
- Використання основної та додаткової літератури;
- Аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

виконання письмових завдань:

- Повнота розкриття питання;
- Цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- Акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань практичного (семінарського) заняття – 5 балів:

5 балів	Студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше. Бачить між предметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилання на потрібну літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Студент робить висновки, висловлює гіпотези,
---------	--

	дискутує.
4 бали	Студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.
3 бали	Студент засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.
2 бали	Студент з незначними помилками переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок.
1 бал	Студент фрагментально подає матеріал, допускає значні помилки при відповіді. На рівні побутового економічного мислення пояснює економічні явища і процеси.

Розподіл балів:

Поточне тестування та самостійна робота			Сума
Т 1.1 – Т 1.6	Контрольна робота по питанням, винесеним на самостійне вивчення	Індивідуальне завдання	60
20	5	5	
Т 2.1 – Т 2.7			
20	5	5	
40	10	10	

Максимальна кількість балів за результатами попереднього, поточного та проміжного контролю студентів становить 60 балів (аудиторна робота), а мінімальна – 30 балів.

Екзамен складається усно за білетами підсумкового контролю, які пропонуються здобувачам. Максимальна кількість балів з підсумкового контролю студентів становить 40 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>Сума балів за всі види навчальної діяльності</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>	
		<i>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</i>	<i>для заліку</i>
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
85 – 89	B	Добре	
75 – 84	C		
65 – 74	D	Задовільно	
60 – 64	E		

35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	3	Не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	3	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Методичні матеріали комп'ютерних презентацій лекцій.
3. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів.
4. Перелік теоретичних питань до екзамену.
5. Тестові завдання.
6. Завдання до підсумкового контролю.
7. Пакет білетів комплексної контрольної роботи.

19. Питання для підсумкового контролю

1. Фінансово-правові відносини, їх структура і особливості.
2. Фінансово-правові норми, їх структура і види.
3. Фінансова система України.
4. Поняття і функції фінансів.
5. Поняття і система фінансового права.
6. Методи і джерела фінансового права.
7. Фінансово-правові акти та їх різновиди.
8. Поняття і види фінансового контролю.
9. Ревізія як основний метод фінансового контролю, її види. Оформлення результатів ревізії.
10. Правове положення і функції державних органів, які здійснюють фінансовий контроль в Україні.
11. Рахункова палата України: правовий статус, завдання, функції, повноваження.
12. Зміст та особливості перевірки, обстеження, аналізу і ревізії.
13. Загально-правовий зміст відповідальності за порушення фінансового законодавства в системі юридичної відповідальності.
14. Фінансово-правова відповідальність: мета, принципи та функції.
15. Підстави відповідальності за порушення фінансового законодавства.
16. Фінансове правопорушення: поняття, склад, види.
17. Поняття та види фінансово-правових санкцій.
18. Поняття, зміст і особливості бюджетно-правових відносин.

19. Бюджетний устрій України та бюджетна система.
20. Зміст актів про бюджет.
21. Поняття і зміст бюджетного процесу.
22. Порядок складання проекту бюджету, бюджетна резолюція.
23. Порядок розгляду і затвердження проекту бюджету.
24. Порядок виконання бюджету, компетенція Державної казначейської служби України.
25. Звітність про виконання бюджету, її види.
26. Класифікація податків.
27. Податкова система України: поняття, принципи і структура.
28. Поняття і види податкових пільг.
29. Елементи податку як юридичної категорії.
30. Принцип резидентства у податковому праві.
31. Правовий статус, завдання, функції, права і обов'язки Державної фіскальної служби України.
32. Поняття податку, принципи оподаткування.
33. Податок на прибуток підприємств.
34. Податок на доходи фізичних осіб.
35. Плата за землю і плата за користування надрами.
36. Акцизний податок.
37. Митні платежі.
38. Податок на додану вартість.
39. Збір за першу реєстрацію транспортного засобу.
40. Юридична відповідальність за податкові правопорушення.
41. Державна податкова політика.
42. Поняття і порядок кошторисно-бюджетного фінансування.
43. Кошторисний процес.
44. Види кошторисів витрат.
45. Кошторис як основний фінансовий план витрат бюджетної установи.
46. Позабюджетні кошти бюджетних установ.
47. Класифікація державного боргу.
48. Правове регулювання і класифікація державного кредиту.
49. Поняття і правовий режим внутрішнього боргу України.
50. Поняття і функції страхування.
51. Сучасні галузі і види страхування.
52. Поняття та види обов'язкового страхування.
53. Державний нагляд за страховою діяльністю.
54. Організація і регулювання страхової справи в Україні.
55. Правовий статус, функції і повноваження Національного банку України.
56. Правове положення та функції комерційних банків.
57. Порядок ліцензування банківських операцій.
58. Види банківських кредитів.
59. Принципи організації, види та умови банківського кредитування.
60. Види банківських операцій.
61. Основні види банківських розрахункових документів.

62. Порядок відкриття рахунків у банках.
63. Правові засади безготівкового грошового обігу.
64. Правовий статус Міністерства фінансів України.
65. Правові основи регулювання грошової системи України.
66. Зовнішня і внутрішня валютна політика України.
67. Поняття і види валютних цінностей.
68. Повноваження Національного банку України у сфері валютного регулювання. Відповідальність за порушення валютного законодавства України.

20. Рекомендована література

Законодавча база:

1. Конституція України від 28.06.1996 року URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96
2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
3. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495- VI URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17
4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755- VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Цивільний кодекс України від 2003. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15
6. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
7. Указ Президента України «Про вдосконалення діяльності державних органів, роботи державних службовців та підвищення ефективності використання бюджетних коштів» : від 11.02.2000 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/207/2000>
8. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»: від 21.05.1997 р. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 24. Ст. 170. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97>
9. Закон України «Про Національний банк України»: від 20.05.1999 р. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 29. Ст. 238. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679>
10. Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю»: від 26.01.1993 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>
11. Закон України «Про Рахункову палату»: від 02.07.2015 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19>
12. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» : в 2664-III від 12.07.2001 р. Відомості Верховної Ради України 2002. № 1. Ст. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664>
13. Закон України «Про цінні папери і фондовий ринок». URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15

14. Закон України «Про збір і облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010р. № 2464-У. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17
15. Закон України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-вр
16. Про затвердження Порядку здійснення місцевих запозичень: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 р. № 110 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/110-2011-%D0%BF#Text>
17. Про затвердження Порядку інформування роботодавців платника податку про наявність порушень застосування податкової соціальної пільги, позбавлення платника податку або відновлення його права на податкову соціальну пільгу та форми повідомлення про наявність порушень: наказ Міністерства фінансів України від 19.05.2017 № 514 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0693-17#Text>

Основна література:

18. Бюджетний процес в Україні : Навч. посіб. / І. П. Лопушинський, Ю. С. Гаврилюк, Я. М. Казюк. – Херсон. Нац.. техн.. ун-т. – Херсон : Грінь Д. С. [вид.], 2011. – 363 с.
19. Волощук М.Г. Фінансове право: навч. посіб. / М.Г. Волощук, Т.О. Карабін, М.В. Менджул. – Вид. 3-тє, допов. та перероб. – Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. – 244 с
20. Нагребельний В. П. Фінансове право : навчальний посібник / В. П. Нагребельний, В. Д. Чернадчук, В. В. Сухонос. – Суми : Університетська книга, 2004. – 320 с.
21. Найденко О. Є. Організація податкового процесу : навч. посіб. / О. Є. Найденко, К. В. Давискіба. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015 – 268 с.
22. Орлюк О. П. Фінансове право. Академічний курс : підручник / О. П. Орлюк. – Київ : Юрінком Інтер, 2010. – 808 с.
23. Податкова система: навчальний посібник [Електронний ресурс] / Ю. Б. Іванов, В. Ф. Тищенко, О. Є. Найденко та ін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 408 с.
24. Попова С.В., Роль В.Ф., Сергієнко В.В. Фінансове право: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019 392 с.
25. Роль В. Ф. Фінансове право : навч. посібник / В. Ф. Роль, В. В. Сергієнко, С. М. Попова. – Київ : Центр учбової літератури, 2011. – 392 с. 70
26. Фінансове право : підручник / М. П. Кучерявенко, О. О. Дмитрик, О. А. Лукашев та ін. ; за ред. М. П. Кучерявенка. – Х. : Право, 2016. – 440 с.
27. Фінансове право : підручник / за заг. ред. О. М. Бандурки та О. П. Гетманець ; Ю. М. Жорнокуй, О. В. Кашкарьова, Т. В. Колесник та інші. – Харків : Екограф, 2015 – 496 с.
28. Фінансове право України : навч. посібник / за вимогами кредит.- модуль. системи орг. навч. процесу / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Л. К.

- Воронової ; НДІ фін. права. – 2-ге вид., стер. – Київ : Правова єдність, 2010. – 393 с.
29. Фінансове право : Підруч. / М. П. Кучерявенко, О. О. Дмитрик, О. А. Лукашевич та ін. ; за ред. М. П. Кучерявенка. – Х. : Право, 2016. – 440 с.
30. Фінансове право : Навч. посіб. / М. Г. Волощук, Т. О. Карабін, М. В. Менджул. – Вид. 3-тє, допов. Та перероб. – Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. – 244 с.
31. Фінансове право : Навч. посіб. / За аг. ред. А. Г. Чубенка, Д. М. Павлова. – К.: КНТ, 2014. – 600 с.
32. Фінансове право України : Навч. посіб. / за ред. Л. В. Фокшин. – Дніпропр : Формат А+, 2017. – 279 с.
33. Фінансове право : Курс лекцій / Є. П. Гайворонський, В. Д. Гвоздецький, В. О. Тімашов; за аг. ред. В. Д. Гвоздецького. – К.: Сталь, 2015. – 472 с.
34. Фінансове право : Посіб. Для підгот. До іспитів / Д. О. Білінський, І. М. Бондаренко, О. О. Головашевич та ін. – Харьков : Право, 2018 – 212 с.

Додаткова література:

35. Амосов О. Ю. Роль Державного казначейства України в системі державного фінансового контролю [Електронний ресурс] / О. Ю. Амосов, Т. П. Іванова // Державне будівництво. – 2011. – № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVu_2011_1_3.
36. Адміністративна відповідальність: курс лекцій / [за ред. О. В. Кузьменко]. – К. : Юрінком Інтер, 2016. – 568 с.
37. Бандурка О.М., Понікаров В.Д., Попова С.М. Податкове право: навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
38. Банківська система : навч. посібник / Л. І. Катан, Н. І. Демчук, В. Г. Бабенко-Левада, Т. О. Журавльова ; за ред. І. М. Мазур. – Дніпро : Пороги, 2017. – 444 с.
39. Бараник З. П. Методичні підходи до оцінювання функціонування регіонів країни за станом соціально-економічного розвитку // Економіка та держава. – 2006. – №5. – С.56-61.
40. Бюджетний кодекс України: Закон України № 2456-VI від 8 липня 2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
41. Дікань Л. В. Державний аудит : навч. посіб. / Л. В. Дікань, Ю. О. Голуб, Н. В. Синюгіна. - К. : Знання, 2011. - 503 с.
42. Дмитренко Ю. М. Функції Національного банку України / Ю. М. Дмитренко // Право і безпека. – 2012. – № 2 (44). – С. 25–29.
43. Дмитренко Г. Інституції громадянського суспільства як суб'єкти громадського фінансового контролю / Г. Дмитренко // Вісник Національної академії державного управління. – 2010. – № 1. – С. 89–96. – URL: <http://visnyk.academy.gov.ua/wpcontent/uploads/2013/11/2010-1-13.pdf>.
44. Експертно-аналітичне забезпечення державної політики в Україні: стан і перспективи розвитку. Віче. – 2011. – № 12. URL: <http://veche.kiev.ua/journal/2606>

45. Живко З. Б. Контрольно-ревізійна діяльність : навч. посіб. / [З. Б. Живко, І. О. Рєвак, М. О. Живко]. – К. : Алерта, 2012. – 496 с.
46. Іванський А. Й. Фінансово-правова відповідальність в сучасній Україні: теоретичне дослідження : автореф. д.ю.н. ; спец. : 12.00.07 / А. Й. Іванський. – Одеса, 2009. – 43 с.
47. Кучеренко І. М. Валюта [Електронний ресурс] / І. М. Кучеренко // Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. – Київ : Українська енциклопедія, 1998. URL: <http://leksika.com.ua/16841224/legal/valyuta>.
48. Нагайчук Т. Аудит ефективності використання державних ресурсів // Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. праць / [за заг. ред. В.І. Лугового, В.М. Князева]. – К. : Вид-во НАДУ, 2004. – т. 2. – С. 198–200.
49. Невмержицька О. С. Правові засади здійснення розрахунків із застосуванням платіжних систем / О. С. Невмержицька // Часопис Київського університету права. – 2013. – № 3. – С. 150–152.
50. Плотнікова М. В. Підходи до визначення поняття державне регулювання діяльності банків в Україні. Правовий вісник УАБС. 2011. № 1(4). С. 71–74.
51. Тесленко В. І. Становлення національної системи фінансового моніторингу та її роль у боротьбі з організованою злочинністю. Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). 2013. № 1(29). – С. 280–287.

21. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. rada.gov.ua – Офіційний сайт Верховної Ради України
2. ac-rada.gov.ua – Офіційний сайт Рахункової палати України
3. <http://www.kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України
4. <http://www.mfu.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства фінансів України
5. <http://www.nbu.gov.ua> – Офіційний сайт Національного банку України
6. <http://www.mvs.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України
7. <http://www.stat.gov.ua> – Офіційний сайт Державної служби статистики України
8. <http://www.treasury.gov.ua> – Офіційний сайт Державної казначейської служби України
9. <http://www.aru.com.ua> – Офіційний сайт Аудиторської палати України
10. <http://www.pravoznavec.com.ua> – Електронна бібліотека юридичної літератури «Правознавець»
11. www.rada.gov.ua/LIBRARY/catalog.htm – Каталог корпоративної колекції перекладів нормативно-правових актів зарубіжних країн (за бібліотечно-бібліографічним класифікатором).